

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 1.12.2008
COM(2008) 804 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

„Za dostopno informacijsko družbo“

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

„Za dostopno informacijsko družbo“

[SEC(2008) 2915]

[SEC(2008) 2916]

1. POVZETEK

Naša družba se razvija v „informatijsko družbo“. V vsakdanjem življenju smo resnično vse bolj odvisni od izdelkov in storitev, ki temeljijo na tehnologiji. Toda premajhna e-dostopnost pomeni, da številni invalidni Evropejci še vedno ne morejo uživati prednosti informacijske družbe.

Vprašanje e-dostopnosti je v zadnjih letih postalo politično prepoznavno in pomembno. Evropski ministri so se leta 2006 v „deklaraciji iz Rige“ dogovorili glede ciljev o tem, da je treba do leta 2010 doseči pomemben napredek. Leta 2007 je primerjalna analiza pokazala, da se na tem področju še vedno prepočasi napreduje in da so za uresničitev ciljev iz Rige potrebna večja prizadevanja. Ker je internet vse pomembnejši v vsakdanjem življenju, je spletna dostopnost, zlasti dostop do spletnih strani javne uprave, postala pomembna prednostna naloga.

Komisija meni, da je zdaj nujno treba doseči **skladnejši, skupen in učinkovit pristop k e-dostopnosti, zlasti spletni dostopnosti**, in tako pospešiti nastop dostopne informacijske družbe, kakor je bilo napovedano v prenovljeni socialni agendi¹. Komisija v tem sporočilu opisuje trenutno stanje, navaja razloge za ukrepanje na evropski ravni in določa glavne ukrepe, ki jih je treba sprejeti.

Da bi dosegli skupen in skladen **pristop k e-dostopnosti**:

- morajo evropske organizacije za standardizacijo (ESO) **nadaljevati** dejavnosti **standardizacije za splošno e-dostopnost**, da se zmanjša razdrobljenost trga in olajša okrepljeno uvajanje blaga in storitev, ki temeljijo na informacijski in komunikacijski tehnologiji (IKT);
- morajo države članice, zainteresirane strani in Komisija **spodbujati višje stopnje inovacij in uvajanja** rešitev na področju e-dostopnosti, zlasti z uporabo programov EU za raziskave in inovacije ter strukturnih skladov;
- morajo vse zainteresirane strani **v celoti izkoristiti** možnosti v okviru **veljavne zakonodaje EU** za izboljšanje e-dostopnosti. Komisija bo v spremenjeno veljavno zakonodajo in nove zakonodajne predloge vključila ustrezne zahteve v zvezi z e-dostopnostjo;
- bo Komisija **spodbujala sodelovanje zainteresiranih strani**, da bi povečali skladnost, usklajenost in učinkovitost ukrepov. Zlasti nova ad hoc skupina na visoki ravni bo pooblaščen, da izdela smernice za celoten skladen pristop k e-dostopnosti (vključno s spletno dostopnostjo) in predlaga prednostne ukrepe, s katerimi se bodo premagale ovire za e-dostopnost.

---

¹ COM(2008) 412.

Da bi pospešili napredek na posebnem področju, tj. pri **spletni dostopnosti**:

- morajo evropske organizacije za standardizacijo **hitro sprejeti evropske standarde** za spletno dostopnost, potem ko bo Konzorcij za svetovni splet posodobil smernice za dostopnost spletnih strani (WCAG 2.0);
- morajo države članice **povečati prizadevanja**, da bi javne spletne strani postale lažje **dostopne**, in se **skupaj pripraviti na hitro sprejetje** evropskih standardov za spletno dostopnost;
- bo Komisija **spremljala napredek in objavljala** o njem, pozneje pa po potrebi predložila zakonodajne ukrepe.

2. E-DOSTOPNOST

E-dostopnost pomeni premaganje tehničnih ovir in težav, ki jih imajo invalidne osebe in tudi številni starejši ljudje, ko želijo enakopravno sodelovati v informacijski družbi.

Da bi vsi ljudje imeli enake možnosti za sodelovanje v današnji družbi, morajo biti vsi izdelki, storitve in blago, ki temeljijo na IKT, dostopni vsem. Sem spadajo računalniki, telefoni, televizije, e-uprava, spletno nakupovanje, klicni centri, samopostrežni terminali, kot so bankomati in avtomati za vozovnice ali vstopnice.

2.1. Trenutno stanje

Dostopnost je velik in vse večji izziv: približno 15 % evropskega prebivalstva ima kakšno obliko invalidnosti in do eden od petih delovno sposobnih Evropejcev ima telesno okvaro, zaradi katere potrebuje dostopne rešitve. Na splošno bodo tri od petih oseb imele korist zaradi e-dostopnosti, saj se z njo izboljša splošna uporabnost².

E-dostopnost ima socialno-ekonomske učinke za posameznike in celotno Evropo. Dostopne rešitve, ki temeljijo na IKT, lahko na primer pomagajo starejšim delavcem ohraniti zaposlitev in povečajo uporabo spletnih javnih storitev, kot sta e-uprava in e-zdravje. Zaradi premajhne e-dostopnosti so nekateri deli prebivalstva izključeni, njihovo opravljanje poklica, izobraževanje, dejavnosti v prostem času, demokratična udeležba in družbene dejavnosti pa so ovirane. Povečanje e-dostopnosti bo tako prispevalo k ekonomskim ciljem in ciljem v zvezi s socialno vključenostjo.

Veliko držav je sprejelo vsaj nekaj zakonodajnih ali podpornih ukrepov, da bi spodbudile e-dostopnost, nekateri deli panoge IKT pa si zelo prizadevajo, da bi izboljšali dostopnost svojih izdelkov in storitev³.

E-dostopnost je tudi ključni element evropske politike o e-vključenosti⁴. Širše gledano spada IKT na področje uporabe predlagane direktive o enakem obravnavanju, ki se nanaša na dostop

---

² *The Demographic Change – Impacts of New Technologies and Information Society* (Demografska sprememba – učinki novih tehnologij in informacijske družbe).

³ Za podrobnosti glej priloženi delovni dokument služb Komisije.

⁴ Sporočilo o i2010 COM(2005) 229, sporočilo o e-dostopnosti COM(2005) 425 in sporočilo o e-vključenosti COM(2007) 694.

do blaga in storitev, ki so na voljo javnosti, ter oskrbo z njimi⁵. Evropska skupnost in države članice morajo izpolniti tudi obveznosti iz Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov v zvezi z dostopnostjo blaga in storitev IKT. Nekateri zakonodajni akti EU že neposredno ali posredno obravnavajo vprašanja e-dostopnosti.

2.2. Razlogi za nadaljnje ukrepanje

Kljub prednostim in politični pozornosti je napredek na področju e-dostopnosti še vedno nezadovoljiv. Za premajhno dostopnost obstaja veliko nazornih primerov. Storitve prenosa besedil na primer, ki so bistvene za gluhe in govorno prizadete osebe, so na voljo samo v polovici držav članic. Službe za nujno pomoč so neposredno dosegljive z besedilnimi telefoni samo v sedmih državah članicah. Vsebin s zvočnim opisom, televizijskih programov s podnapisi in televizijskih oddaj z znakovnim jezikom je še vedno zelo malo. Samo 8 % bankomatov dveh glavnih evropskih bank za poslovanje z občani ima funkcijo zvočnih sporočil⁶.

Obstoječi pravni red EU v zvezi z e-dostopnostjo je nezadosten. Med državami članicami so velike razlike glede tega, kako obravnavajo e-dostopnost, tako pri vprašanjih, ki jih obravnavajo (navadno storitve fiksne telefonije, storitve televizijskega oddajanja in dostopnost javnih spletnih strani), kot pri celovitosti instrumentov politike, ki jih uporabljajo. Panoga IKT se zaradi te tržne razdrobljenosti srečuje z različnimi zahtevami in negotovostmi ter zato težko dosega ekonomije obsega, ki so potrebne za ohranjanje razširjenih inovacij in rasti trga. Nekateri deli panoge so se dejavno vključili in sodelujejo z uporabniki (npr. na področju dostopne digitalne televizije), preveč pa jih samo opazuje od strani.

Glavni problem pri e-dostopnosti je, da trenutna prizadevanja nimajo dovolj velikega vpliva zaradi premajhne usklajenosti, nejasnih prednostnih nalog ter premajhne zakonodajne in finančne podpore.

Skupen in skladen evropski pristop k e-dostopnosti je zato ključnega pomena, da se dosežejo znatne izboljšave.

2.3. Predlagani ukrepi

(1) Doseganje sprememb – krepitev prednostnih nalog politike, usklajevanja in sodelovanja zainteresiranih strani

Na evropski ravni se je v zadnjih letih veliko naredilo. Zdaj je čas, da povečamo sinergije in okrepimo posamezna področja delovanja, da bomo dosegli večji in bolj enakomeren učinek.

Države članice, uporabniki in panoga morajo povečati svoja prizadevanja ter z večjim sodelovanjem na evropski ravni in boljšim izkoriščanjem obstoječih instrumentov politike EU doseči večji učinek. Da bi podprli in povečali usklajenost in učinkovitost skupnega pristopa ter pomagali določiti prednostne naloge, bo Komisija ustanovila **ad hoc skupino na visoki ravni za e-dostopnost**, ki bo poročala skupini na visoki ravni i2010 in vključevala potrošniške organizacije ter predstavnike invalidnih in starejših uporabnikov, panoge na

---

⁵ COM(2008) 426.

⁶ Za podrobnosti glej študijo *Measuring progress of e-accessibility in Europe – MeAC* (Merjenje napredka e-dostopnosti v Evropi).

področjih tehnologije in storitev IKT ter podporne tehnologije in storitev, znanstvene kroge in ustrezne organe.

Komisija bo v začetku leta 2009 ustanovila **ad hoc skupino na visoki ravni**, ki bo izdelala smernice za prednostne naloge in oblikovala skladnejši pristop k e-dostopnosti. Vse zainteresirane strani so pozvane k sodelovanju s skupino.

Komisija bo **povečala svojo dosedanje podpora sodelovanju** z zainteresiranimi stranmi in med njimi. Zlasti skupine, ki spremljajo izvajanje pobude i2010, zadeve na področju standardizacije, telekomunikacijska vprašanja in akcijski načrt o invalidnosti, morajo pri oblikovanju svojih prednostnih nalog uporabljati smernice skupine na visoki ravni. Pomembno je tudi, da uporabniki, ustrezni organi in panoga okrepijo svojo zavezanost in sodelovanje pri zadevah v zvezi z e-dostopnostjo.

Izbrati je treba prednostne naloge za e-dostopnost. Prva prednostna naloga je spletna dostopnost, pri kateri je mogoče uporabiti predlagani skladni in skupni pristop. Naslednji sta dostop do digitalne televizije in dostop do elektronskih komunikacij, vključno z dostopom do enotne evropske številke za klic v sili. Za ti dve prednostni nalogi je treba povečati sodelovanje uporabnikov in panoge ter ga s pomočjo skupine na visoki ravni bolje povezati z zakonodajno podporo in podporo inovacijam na ravni EU.

Naslednja pomembna prednostna naloga so samopostrežni terminali in elektronsko bančništvo⁷. Tesnejše sodelovanje zainteresiranih strani bo pomagalo pridobiti smernice o nadaljnjih prednostnih nalogah in določiti skupen program prihodnjega dela.

E-dostopnost je Komisija obravnavala že v predlogu nove različice evropskega okvira interoperabilnosti za e-upravo⁸, enako pa bo storila v nadaljnjih ukrepih na podlagi pobude i2010 in akcijskega načrta o invalidnosti.

Komisija bo zagotovila, da bo e-dostopnost še naprej **prednostna naloga politike** v nadaljnjih ukrepih na podlagi pobude i2010 in akcijskega načrta o invalidnosti.

Povečana uporaba v nadaljevanju navedenih dejavnosti bo to tesnejše usklajevanje in sodelovanje dodatno okrepila.

(2) Spremljanje napredka in podpiranje dobre prakse

Komisija bo na podlagi študij, opravljenih v obdobju 2006–2008⁹, leta 2009 začela študijo, da bi nadaljevala spremljanje splošnega napredka in izvajanja ukrepov na področju e-dostopnosti in spletne dostopnosti.

V okviru programa za konkurenčnost in inovativnost (CIP) 2009 bo predlagala novo tematsko mrežo o e-dostopnosti in spletni dostopnosti, da bi dodatno izboljšala sodelovanje zainteresiranih strani in pridobivanje izkušenj ter zbiranje dobrih praks. Prizadevala si bo tudi za okrepitev mreže za izmenjavo dobrih praks ePrakse na področjih e-uprave, e-zdravja in e-vključenosti; na zadnjem področju se je že nabral velik obseg strokovnega znanja o e-dostopnosti.

⁷ Glej poročilo o javnem posvetovanju.

⁸ <http://ec.europa.eu/idabc/en/document/7728>.

⁹ MeAC ter študija o dostopnosti izdelkov in storitev IKT za invalidne in starejše osebe.

Komisija bo spremljala napredek in izvajanje ukrepov na področju spletne dostopnosti in e-dostopnosti ter s **študijami** in **tematsko mrežo** v okviru **CIP**, ki naj bi bila vzpostavljena leta 2009, podpirala sodelovanje in izmenjavo dobrih praks.

(3) Podpiranje inovacij in uvajanja

Raziskave in inovacije na področju e-dostopnosti so že deležne velike podpore. Leta 2008 je bilo 13 novih projektov financiranih s sredstvi iz raziskovalnega programa EU v višini približno 43 milijonov EUR. Komisija bo tudi v prihodnje dejavno podpirala delo na področju e-dostopnosti in IKT za neodvisno življenje starejših ljudi in bo tako leta 2009 v okviru raziskovalnih programov EU objavila nov poziv za zbiranje predlogov.

Komisija bo **zagotovila, da bo e-dostopnost** leta 2009 in v naslednjih letih **pomembna prednostna naloga na področju raziskav in inovacij**.

Države članice in Komisija bodo s skupnim raziskovalnim programom Podpora iz okolja pri samostojnem življenju, ki se je začel izvajati leta 2008, spodbujale inovativne rešitve, ki temeljijo na IKT, za neodvisno življenje ter preprečevanje in zdravljenje kroničnih bolezni pri starejših ljudeh.

V okviru CIP 2008 je Komisija financirala pilotni projekt o dostopni televiziji in pilotne projekte s področja IKT za starejše ljudi, da bi pospešila uvajanje tehnologije. Leta 2009 bo financirala pilotni projekt o „totalni komunikaciji“ (kombinacija zvočnih, besedilnih in video komunikacij za podporo invalidnim osebam), ki bo prispeval k temu, da bo evropska številka za klic v sili „112“ dostopna slušno in govorno prizadetim osebam.

Države članice in zainteresirane strani morajo nujno **spodbujati inovacije in uvajanje rešitev na področju e-dostopnosti** prek strukturnih skladov, sedmega okvirnega programa, programa Podpora iz okolja pri samostojnem življenju in nacionalnih programov.

Uredba o strukturnih skladih¹⁰ zahteva, da države članice upoštevajo dostopnost za invalidne osebe kot eno od meril za financiranje. V zvezi s tem bo Komisija leta 2009 pripravila „sklop instrumentov v zvezi z invalidnostjo“ za IKT ter spodbudila države članice in regije, da dostopnost IKT vključijo v svoja merila za javna naročila in financiranje.

Komisija bo leta 2009 pripravila **sklop instrumentov v zvezi z invalidnostjo** za IKT, ki se bodo uporabljali v strukturnih skladih in drugih programih.

(4) Olajšanje standardizacije

Komisija bo v svojem delovnem programu za standardizacijo še naprej močno podpirala e-dostopnost. Pomembna dejavnost standardizacije za pospeševanje e-dostopnosti je zlasti mandat 376, ki ga je izdala evropskim organizacijam za standardizacijo¹¹. Komisija bo spodbujala uporabo rezultatov te standardizacije in si prizadevala za hitro nadaljevanje mandata 376, da bi se tako dejanski standardi in z njimi povezani programi ugotavljanja

¹⁰ Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006.

¹¹ Namen mandata 376 je omogočiti, da se z uporabo javnih naročil in praks na področju IKT odstranijo ovire za udeležbo invalidnih in starejših oseb v informacijski družbi. Evropska komisija je z njim pooblastila evropske organizacije za standardizacijo, da izdelajo rešitev za skupne zahteve (na primer za velikost besedila, kontrast zaslona, velikost tipk itd.) in oceno skladnosti.

skladnosti čim prej izdelali. Ta proces bodo dopolnjevali in podpirali dialog zainteresiranih strani, izmenjava dobrih praks in pilotni projekti za uvajanje, kot je predlagano v ukrepih v tem sporočilu.

V okviru mandata 376 morajo evropske organizacije za standardizacijo v sodelovanju z ustreznimi zainteresiranimi stranmi leta 2009 in v naslednjih letih **hitro izdelati standarde EU za e-dostopnost**.

(5) Izkoriščanje veljavne zakonodaje in razmišljanje o novi

Na nacionalni ravni je med obstojem zakonodaje in dejansko ravno napredka na področju e-dostopnosti jasna povezava¹². Raziskave opozarjajo na tveganja pravne razdrobljenosti v EU zaradi različnih zakonodajnih ukrepov. Komisija je na podlagi tega ter sporočil iz let 2005 in 2007 začela raziskovati splošnejši zakonodajni pristop k e-dostopnosti.

Področje e-dostopnosti je obsežno, zapleteno in se razvija, zato še ni jasnega soglasja glede možne posebne zakonodaje EU za e-dostopnost¹³, na primer glede področja uporabe, standardov, mehanizmov skladnosti in povezav z veljavno zakonodajo. Poleg tega kljub jasnemu soglasju, da je treba za izboljšanje e-dostopnosti združiti prizadevanja, obstajajo različna mnenja o tem, katere prednostne naloge je treba najprej obravnavati. Komisija je zato ugotovila, da še ni pravi čas za poseben zakonodajni predlog o e-dostopnosti, vendar bo še naprej ocenjevala njegovo izvedljivost in ustreznost, pri čemer bo upoštevala dejanski napredek na tem področju.

Vseeno pa so v obstoječi zakonodaji EU neizkoriščene določbe, zlasti za radiotelekomunikacijsko opremo, elektronske komunikacije, javna naročila, avtorske pravice v informacijski družbi, enakost pri zaposlovanju, davek na dodano vrednost in izjeme za državno pomoč¹⁴. Če bi te določbe v celoti uporabljali, bi že samo to zelo izboljšalo e-dostopnost v državah članicah. Komisija zato spodbuja države članice, da jih čim bolj izkoristijo, preden se začne razmišljati o novi zakonodaji.

Več zgoraj navedenih zakonodajnih aktov EU je trenutno v pregledu ali pa bodo kmalu pregledani¹⁵. Komisija si bo prizadevala zagotoviti, da se bodo zahteve v zvezi z e-dostopnostjo, kadar je to primerno, upoštevale in okrepile pri teh pregledih. Poleg tega zakonodajni predlogi za elektronske komunikacije zelo krepijo določbe o invalidnih uporabnikih iz obstoječega pravnega okvira. Komisija bo tudi skrbno spremljala prenos Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah¹⁶ in njeno izvajanje, zlasti člena 3c Direktive, ki predvideva, da države članice spodbujajo ponudnike medijskih storitev pod njihovo pristojnostjo, da osebam z okvaro vida ali sluha postopoma zagotovijo dostop do njihovih storitev.

¹² Glej MeAC ter študijo o dostopnosti izdelkov in storitev IKT za invalidne in starejše osebe.

¹³ V javnem posvetovanju je 90 % organizacij uporabnikov menilo, da je zavezujoča zakonodaja pomembna prednostna naloga, medtem ko je enako menilo samo 33 % panoge in javnih organov.

¹⁴ Direktive 2000/78/ES, 2002/21/ES, 1999/5/ES, 2004/18/ES, 2001/29/ES in 2007/65/ES.

¹⁵ V pregledu je na primer Direktiva 1999/5/ES o terminalski opremi: v zvezi s tem bo Komisija zagotovila, da se ohrani možnosti aktiviranja člena 3(3)(f) iz te direktive.

¹⁶ Direktiva 2007/65/ES.

Komisija bo **zagotovila, da se v revizijo zakonodaje EU vključijo ustrezne določbe o e-dostopnosti**. Države članice, zainteresirane strani in Komisija morajo **v celoti izkoristiti možnosti v obstoječi zakonodaji** za okrepitev e-dostopnosti.

3. SPLETNA DOSTOPNOST

Spletna dostopnost je pomemben vidik e-dostopnosti, ki invalidnim osebam nudi možnost, da zaznajo in razumejo splet, navigirajo po njem, komunicirajo prek njega in prispevajo k njemu. Koristi pa tudi drugim ljudem, ki imajo omejen vid, spretnosti ali kognitivne sposobnosti, na primer starejšim ljudem. Posebno pomembna je postala zaradi izredno velikega povečanja obsega spletnih informacij in interaktivnih storitev, na primer spletnega bančništva, nakupovanja, uprave in javnih storitev ter komuniciranja z daleč stran živečimi sorodniki ali prijatelji.

3.1. Trenutno stanje

Čeprav je spletna dostopnost pomembna, je njena splošna stopnja po vsej EU še vedno nizka. Več nacionalnih in evropskih raziskav, izvedenih v zadnjih nekaj letih, je pokazalo, da večina javnih in zasebnih spletnih strani ne izpolnjuje niti najosnovnejših mednarodno sprejetih smernic za dostopnost. Nedavna raziskava je pokazala, da je bilo med spletnimi stranmi, obravnavanimi v raziskavi, samo 5,3 % spletnih strani uprav popolnoma skladnih z osnovnimi smernicami za dostopnost in skoraj nobena komercialna spletna stran¹⁷. To potrjuje, zakaj se mnogim ljudem zdi, da je pomembne spletne strani težko uporabljati, in so zato izpostavljeni tveganju, da bodo delno ali popolnoma izključeni iz informacijske družbe.

Dostopnost javnih spletnih strani je v zadnjih letih postajala vse bolj pomembna politična tema v državah članicah¹⁸. Na evropski ravni je sporočilo o spletni dostopnosti iz leta 2001 spodbudilo države članice, da so potrdile smernice za dostopnost spletnih strani (WCAG)¹⁹. Svet je v dveh resolucijah²⁰ poudaril, da je treba pospešiti dostop do spleta in njegovih vsebin. Evropski parlament je leta 2002 predlagal, naj bi bile do leta 2003 vse javne spletne strani v celoti dostopne invalidnim osebam²¹. Leta 2006 je bila v ministrsko deklaracijo iz Rige o vključujoči informacijski družbi vključena zaveza, da bo do leta 2010 dostopnih 100 % javnih spletnih strani.

Na mednarodni ravni je Konzorcij za svetovni splet leta 1999 sprejel različico 1 smernic WCAG. Države članice so te smernice WCAG 1.0 zaradi dvoumnosti izvajale različno in glede na novosti na področju interneta so te smernice zdaj že zastarele. Konzorcij za svetovni splet že več let pripravlja novo različico specifikacij (WCAG 2.0), ki je zdaj tik pred sprejetjem. Tokratni izziv je preprečiti razdrobljeno izvajanje.

3.2. Razlogi za nadaljnje ukrepanje

Narediti spletne strani dostopnejše je lahko včasih težka naloga, ki zahteva določene stroške in strokovno znanje. Vendar je vse več dokazov in dokumentiranih primerov, da zagotavljanje

---

¹⁷ Študija MeAC.

¹⁸ Glej s tem povezan delovni dokument služb Komisije.

¹⁹ COM(2001) 529.

²⁰ 2002/C 86/02 in 2003/C 39/03.

²¹ C5-0074/2002-2002/2032(COS).

dostopa do spletne strani pomeni resnično prednost za invalidne osebe, lastnike te spletne strani in uporabnike na splošno. Storitve je tako lažje uporabljati in vzdrževati, do njih pa dostopa več uporabnikov²². Izboljšanje dostopnosti spletne strani zato pomeni izboljšanje položaja invalidnih in drugih oseb ter lahko tako prispeva h krepitvi konkurenčnosti evropskih gospodarskih družb.

Študija primera: prednosti dostopne spletne strani

Podjetje, ki ponuja finančne storitve, iz Združenega kraljestva je potem, ko je naredilo svojo spletno stran dostopno, ugotovilo naslednje prednosti:

- stranke so hitreje našle informacije in dalj časa ostale na spletni strani;
- storitve so uporabljale tudi nove stranke, s čimer se je povečala spletna prodaja;
- vzdrževanje spletne strani je bilo enostavnejše, hitrejše in cenejše;
- iskalniki so spletno stran razvrstili bistveno višje;
- problemi z združljivostjo so bili odpravljeni, dostop z mobilnimi napravami pa izboljššan;
- 100-odstotna donosnost naložbe v manj kot 12 mesecih.

Kljub temu pa nenehna razdrobljenost zakonodaje po državah članicah in pomanjkanje jasnega zakonodajnega ukrepanja na evropski ravni še vedno ovirata notranji trg, potrošnike in državljane v tem čezmejnem okolju ter razvoj celotne panoge. Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov predvideva obveznosti v zvezi z internetom, ki jih morajo države pogodbenice izpolniti. Nadaljnje ukrepanje na evropski ravni je torej potrebno.

3.3. Predlagani ukrepi

Za izboljšanje spletne dostopnosti so v prvi vrsti odgovorne države članice in posamezni ponudniki storitev. Vseeno pa obstajajo ukrepi, ki jih lahko Komisija sprejme ali olajša, da se pospeši izboljševanje spletne dostopnosti v Evropi, tudi če ni posebnih zakonodajnih določb EU o spletni dostopnosti. Na splošno se bo uspeh dosegel samo s skupnim in skladnim pristopom. Glavna področja ukrepanja so:

(1) Olajšanje hitrega sprejetja in izvajanja mednarodnih smernic v Evropi

Splošno soglasje je, da so smernice WCAG 2.0 tehnične specifikacije, ki jih je treba v celoti izpolniti za zagotovitev spletne dostopnosti. Ko bo Konzorcij za svetovni splet sprejel dogovor o smernicah, kar naj bi se zgodilo v bližnji prihodnosti, bo mogoče končati mandat 376 in usklajevanje na evropski ravni. Države članice morajo medtem sprejeti ukrepe, da zagotovijo uresničitev cilja iz Rige glede dostopnih javnih spletnih strani, in se pripraviti, da bodo nove specifikacije o spletni dostopnosti hitro, skupaj in usklajeno vključile v nacionalne predpise, in sicer morajo:

- v obdobju 2009–2010 objaviti posodobljene tehnične smernice in po potrebi zagotoviti prevode zadevnih specifikacij Konzorcija za svetovni splet;

---

²² Delovni dokument služb Komisije.

- leta 2009 določiti zadevne javne spletne strani in intranete²³ ter do leta 2010 zagotoviti njihovo dostopnost.

Komisija si bo še naprej prizadevala, da bi izboljšala dostopnost svojih spletnih strani, ter bo posodobila svoje notranje smernice in jih prilagodila novim specifikacijam.

Nejavni ponudniki storitev, zlasti lastniki spletnih strani, ki zagotavljajo storitve splošnega interesa²⁴, in ponudniki komercialnih spletnih strani, ki so bistvene za udeležbo v gospodarstvu in družbi, so tudi pozvani, naj izboljšajo spletno dostopnost (od leta 2008 naprej).

Države članice morajo do leta 2010 **zagotoviti**, da bodo njihove javne spletne strani **100-odstotno** dostopne, in se pripraviti, da bodo hitro, **skupaj in usklajeno** prešle k posodobljenim specifikacijam za spletno dostopnost.

Lastniki spletnih strani, ki ponujajo storitve splošnega interesa, in lastniki drugih pomembnih spletnih strani morajo izboljšati dostopnost svojih spletnih strani.

Evropske organizacije za standardizacijo morajo na podlagi smernic WCAG 2.0 in v sodelovanju z zainteresiranimi stranmi hitro izdelati **standarde EU za spletno dostopnost**.

Komisija izboljšuje dostopnost svojih spletnih strani in posodablja notranje smernice, da bodo prilagojene novim specifikacijam.

Komisija bo spremljala in podpirala ta razvoj, spodbujala države članice, da sprejmejo hitre ukrepe v zvezi z glavnimi vidiki izvajanja in olajšanja zbiranja in izmenjevanja praktičnih izkušenj, predvsem prek platforme ePraksa²⁵. Odvisno od napredka in ko bodo standardi izdelani, bo Komisija preučila, ali so potrebne skupne smernice EU, vključno z zakonodajnimi ukrepi²⁶.

Komisija bo spremljala napredek in objavljala o njem ter preučila, ali so potrebne skupne smernice EU, vključno z zakonodajnimi ukrepi (od leta 2009 naprej).

(2) Izboljšanje razumevanja spletne dostopnosti in njeno spodbujanje

Nujno je treba izboljšati prepoznavnost, razumevanje in ozaveščenost o potrebah in rešitvah za spletno dostopnost. Da bi to uresničili, morajo države članice prevzeti vodilno vlogo in tako:

- široko spodbujati dostopnost spletnih strani z zagotavljanjem jasnih informacij in smernic o dostopnosti spletnih strani, vključno s podpornimi tehnologijami²⁷, in uporabo izjav o dostopnosti²⁸;
- podpirati izobraževalne programe, posredovati znanje in izmenjevati dobre prakse;

²³ V skladu z Direktivo 2000/78/ES o enakosti pri zaposlovanju.

²⁴ Kot je navedeno v COM(2007) 725.

²⁵ www.epractice.eu.

²⁶ Glej oceno učinka v COM(2007) 694.

²⁷ Deli opreme IKT, ki podpirajo funkcionalne sposobnosti invalidnih oseb.

²⁸ Zagotavljanje dodatnih informacij, na primer o pogojih za dostopnost spletnih strani, izpolnjevanju zadevnih specifikacij, podpori invalidnim osebam in mehanizmih za pritožbe.

- v okviru javnih naročil nabavljati dostopna orodja in spletne strani;
- leta 2009 določiti nacionalno kontaktno točko za spletno dostopnost, npr. prek spletne strani;
- spremljati izpolnjevanje smernic, zadovoljstvo uporabnikov in stroške izvajanja na področju zagotavljanja spletne dostopnosti pri javnih in drugih spletnih straneh ter poročati o tem predlagani skupini na visoki ravni in splošni javnosti.

Države članice morajo **prevzeti vodilno vlogo pri izboljševanju ozaveščenosti in razumevanja** spletne dostopnosti na skladen in učinkovit način ter skupini na visoki ravni **poročati o napredku**.

4. SKLEP

Da bi zagotovili e-dostopnost, je na številnih področjih potrebno skupno in skladno ukrepanje. Bistvenega pomena je zlasti takojšen in hiter napredek. Vse zainteresirane strani imajo pri doseganju skupnega cilja resnično vključujoče informacijske družbe pomembno vlogo.

Komisija poziva Svet, Evropski parlament, Odbor regij in Ekonomsko-socialni odbor, naj izrazijo svoja stališča o ukrepih, ki jih je treba sprejeti, da bo informacijska družba dostopna vsem.

Priloga – povzetek ukrepov

E-dostopnost

<i>Ukrepi</i>	<i>Datum</i>	<i>Odgovornost</i>
Ustanovitev ad hoc skupine na visoki ravni , ki bo izdelala smernice za prednostne naloge in oblikovala skladnejši pristop k e-dostopnosti. Vse zainteresirane strani so pozvane k sodelovanju s skupino.	v začetku leta 2009	EK, zainteresirane strani
Zagotovitev, da bo e-dostopnost še naprej prednostna naloga politike v nadaljnjih ukrepih na podlagi pobude i2010 in akcijskega načrta o invalidnosti.	2009–	EK
Spremljanje napredka in izvajanja ukrepov na področju spletne dostopnosti in e-dostopnosti , podpiranje sodelovanja in izmenjave dobrih praks s študijami in tematsko mrežo v okviru CIP.	2009–	EK, panoga in zainteresirane strani
Zagotovitev, da je e-dostopnost pomembna prednostna naloga na področju raziskav in inovacij .	2009–	EK
Spodbujanje inovacij in uvajanje rešitev na področju e-dostopnosti prek strukturnih skladov, sedmega okvirnega programa, programa Podpora iz okolja pri samostojnem življenju in nacionalnih programov.	2009–	države članice, druge zainteresirane strani
Izdelava sklopa instrumentov v zvezi z invalidnostjo za IKT, ki se bodo uporabljali v strukturnih skladih in drugih programih.	2009	EK
Hitra izdelava standardov EU za e-dostopnost v okviru mandata 376 v sodelovanju z ustreznimi zainteresiranimi stranmi.	2009–	ESO
Zagotovitev, da se v revizijo zakonodaje EU vključijo ustrezne določbe o e-dostopnosti .	2008–	EK
Popolno izkoriščenje možnosti v obstoječi zakonodaji za okrepitev e-dostopnosti.	2008–	države članice, EK, panoga in zainteresirane strani

Spletna dostopnost

Zagotovitev 100-odstotne dostopnosti javnih spletnih strani in priprava na hiter, skupen in skladen prehod k posodobljenim specifikacijam za spletno dostopnost.	2009– 2010	države članice
Hitra izdelava standardov EU za spletno dostopnost na podlagi smernic WCAG 2.0	2009–	ESO (in zainteresirane strani)
Izboljšanje dostopnosti spletnih strani Komisije , posodobitev notranjih smernic, da bodo prilagojene novim specifikacijam.	2009–	EK
Lastniki spletnih strani, ki ponujajo storitve splošnega interesa , in lastniki drugih pomembnih spletnih strani izboljšajo	2009–	druge

dostopnost svojih spletnih strani.		zainteresirane strani
Spremljanje napredka in objavljanje o njem ter preučevanje, ali so potrebne skupne smernice EU, vključno z zakonodajnimi ukrepi.	2009–	EK
Prevzem vodilne vloge pri izboljševanju ozaveščenosti in razumevanja spletne dostopnosti na skladen in učinkovit način ter poročanje skupini na visoki ravni o napredku.	2008–	države članice